

**Martha Flora
Huizen**

Het Vergeetmenietje staat symbool voor het vergeetproces dat mensen met dementie doormaken en communiceert ook dat de samenleving deze mensen niet mag vergeten. De vijf blaadjes staan voor de vijf pijlers van het zorgconcept: Individuele zorg, Medewerkers, Familie, Medische zorg, Omgeving en gebouw. Zie ook www.marthaflorahuizen.nl

Anne-Mei The en Marco Ouwehand

Martha Flora Huizen geven de ruimte aan cliënt en verzorgende

De Martha Flora Huizen zijn de eerste gespecialiseerde verpleeghuizen in Nederland voor mensen met dementie. De opzet is zo aansprekend dat initiatiefnemers Anne-Mei The en Marco Ouwehand nu al gebeld worden door enthousiaste verzorgenden die hier willen werken en door ouderen die er willen wonen.

Drieënhalft jaar geleden werd bij de moeder van jurist en ondernemer Marco Ouwehand de ziekte van Alzheimer vastgesteld. 'Haar grootste angst was om ooit dement in een verpleeghuis te eindigen. Ik heb toen bedacht dat er een nieuw huis moest komen waar ik mijn moeder aan durf toe te vertrouwen. De dag voordat zij naar het verpleeghuis zou gaan, is ze overleden. Zij is voor mij het vertrekpunt gebleven. Elke dag toets ik wat mijn moeder ervan zou vinden.' Haar naam leeft inmiddels voort in het idee voor de Martha Flora Huizen.

Geraakt door positie van verzorgenden

Anne-Mei The, antropoloog, jurist en onderzoeker aan de Universiteit van Amsterdam, onderzocht en beschreef het thema van de naderende dood. 'Het leven van alledag is in een verpleeghuis veel ingewikkelder dan het doodgaan op zich. Het viel mij op dat het een schraal bestaan is voor bewoners. Ik werd geraakt door de positie van verzorgenden: zij werkten hard en raakten uitgeput door gebrek aan personeel. Ze waren niet toegerust voor het moeilijke werk.' Haar

laatste boek 'In de wachtkamer van de dood' kreeg veel aandacht in de media en Anne-Mei The had sterk de behoefte om iets te doen voor de verpleeghuiszorg. Zo nam zij onder meer initiatief voor het project 'De Werkvloer Centraal', dat verzorgenden tijd voor reflectie geeft. Marco Ouwehand belde op het juiste moment met de vraag om samen het zorgconcept voor de Martha Flora Huizen te ontwikkelen. Anne-Mei: 'Ik vond het heel aantrekkelijk dat je van nul af aan kunt beginnen.'

Geheim van goede zorg

Marco: 'Goede zorg bieden voor mensen met dementie die in de laatste fase zitten, dat was onze invalshoek. In 2010 gaat het eerste huis open.' Het zorgconcept van de Martha Flora Huizen berust op 5 pijlers [zie kader]. 'De persoonlijke aandacht voor de cliënt staat centraal', licht Marco toe. 'Daarnaast willen we ervoor zorg dragen dat familie zich welkom voelt. Verder zijn de medewerkers het geheim van goede zorg: de relatie tussen de cliënt en de verzorgende is essentieel. Medische zorg is aanwezig, maar de arts komt alleen als het echt nodig is. De omgeving en het gebouw moeten aansluiten bij de filosofie.' In de Martha Flora Huizen zijn wonen en zorg gescheiden.

Inleven in een andere wereld

De verzorgende heeft een observerende en signalerende functie. Dit is de basis voor het zorgconcept van het Martha Flora Huis. Maandenlang liepen Anne-Mei en Marco rond

met het gevoel dat verzorgenden 'het' moeten hebben. Wat dat dan precies was, was moeilijk onder woorden te brengen. Samen met het hoofd opleiding van de KLM hebben ze een profiel ontwikkeld. Anne-Mei: 'De grootste blokkade is de kenniskloof tussen de 'gezonde' wereld en de wereld van dementerenden. Wij gaan ervan uit dat iemand met dementie wilsbekwaam is. Alleen de communicatie verloopt anders. De gezonde moet in staat zijn zich in te leven in de andere wereld van de mens met dementie en in hoe die persoon was en nu is. Dat is het vertrekpunt van goede zorg.'

Nieuwe opleiding

Niet iedereen hoeft uit de zorg komen, legt Marco uit, het gaat om een mix van mensen. Samen met het ROC Amsterdam wordt er een nieuwe opleiding ontwikkeld op basis van het profiel. Deze opleiding wordt landelijk toegankelijk voor alle verzorgenden. 'In het Martha Flora Huis moet elke verzorgende de speciale opleiding gevolgd hebben. Hier doen we geen concessies aan. Dit geldt ook voor de bezetting: drie keer zoveel medewerkers als in het reguliere verpleeghuis zullen de zorg bieden', onderstreept Marco.

Tijd voor reflectie

Uniek is de tijd voor reflectie voor verzorgenden. Anne-Mei: 'Je moet tijd krijgen in je werk om even een stapje terug te doen en stil te staan bij de keuzes die je maakt. Zo ontstaat een werkcultuur waarin er voortdurend aandacht is voor intervisie en coaching.' De gedachte is dat verzorgenden zelfstandig werken, zonder dat een teamleider alles aanstuurt. Zij werken nauw samen met anderen waar nodig. Anne-Mei: 'De cliënten brengen hun dag door in dit huis, hier komen ook de welzijnsaspecten aan bod. Het gaat erom dat verzorgenden de juiste mensen inschakelen. Zij moeten eigen verantwoordelijkheid krijgen om de juiste zorg te geven.'